

Vantaan kaupungin lausunto hallituksen koulutuspoliittisesta selonteosta: tavoitteena turvata koulutuksen saavutettavuus, laatu ja tasa-arvo

VD/10429/12.00.00.02/2020

RV/AH

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi. Lausuntoa on pyydetty viimeistään 22.1.2021.

Valmistellussa koulutuspoliittisessa selonteossa luodaan kuva koulutuksen ja tutkimuksen nykytilasta, tavoitetila ja linjataan tarvittavat toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Selontekoluonnos on lähetetty laajalle lausuntokierrokselle. Eduskunnalle selonteko on tarkoitus antaa ensi vuoden alkupuolella.

Selonteossa esitetään kohti 2040-lukua ulottuva koulutuksen ja tutkimuksen visio ja linjataan tarvittavat voimavarojen, rakenteiden ja ohjauksen muutokset, joilla vastataan ja vaikutetaan kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön muutostekijöihin ja luodaan merkityksellisen elämän edellytykset kaikille. Vuonna 2040 Suomessa on vahva, laadukkaaseen ja vaikuttavaan kasvatukseen, koulutukseen, tutkimukseen ja kulttuuriin rakentuva sivistysperusta. Kaikilla on oikeus oppia ja kasvaa sekä saada tarvitsemansa tuki ja ohjaus.

Selonteossa esitettävän tavoitetilan ja sen saavuttamiseksi tarvittavien toimenpiteiden pohjana on koulutuksen ja tutkimuksen tilannekuva sekä keskeiset toimintaympäristön muutostekijät. Merkittävin koulutusjärjestelmään vaikuttava tekijä on Suomen väestökehitys. Syntyvyys alenee, ikäluokat pienenevät ja väestö keskittyy kasvukeskuksiin. Selonteko linjaa Suomen koulutusjärjestelmän suuntaviivat väestökehityksen aiheuttaman voimakkaan muutoksen keskellä.

Teknologinen kehitys ja työelämän rakennemuutos haastavat koulutusjärjestelmää, mutta toisaalta myös koulutus ja tutkimus ja niiden tuottama osaaminen uudistavat suomalaista yhteiskuntaa ja työelämää. Suomi on edelläkävijä uuden tiedon ja osaamisen tuottamisessa, käyttöönotossa ja soveltamisessa.

Selonteossa linjataan toimenpiteistä lainsäädännön, muun ohjauksen ja rakenteiden kehittämiseksi niin, että oppijoille - lapsille, nuorille tai aikuisille – voidaan tarjota entistä parempia, turvallisempia ja tasa-arvoisempia oppimisen kokemuksia ja sujuvampia opinpolkuja asuinkunnasta, perhe - tai kulttuuritaustasta tai sukupuolesta riippumatta.

Koulutuksen maksuttomuuden, laadun, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä saavutettavuuden turvaaminen edellyttävät selontekoluonnoksen mukaan merkittävää julkista panostusta koulutukseen ja tutkimukseen myös tulevana vuosina. Koulutus- ja osaamistason nousu ei ole mahdollista ilman koulutuksen ja tutkimuksen riittävää resursointia ja nykyisten resurssien parempaa kohdentamista.

Selonteossa esitetään, että ikäluokkien pienenemisestä johtuvia säästyviä määrärahoja kohdennettaisiin jatkossa varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon vahvistamiseen.

Koulutuspoliittiselle selonteolle laaditaan toimeenpanosuunnitelma. Toimeenpanon seurannassa arvioidaan myös riittävät rahoitustarpeet osana julkisen talouden suunnitelman valmistelua.

Laajapohjainen valmistelu ja kuuleminen

Selonteon valmistelua on ohjannut osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden ministerityöryhmä ja opetus- ja kulttuuriministeriössä opetusministeri ja tiede- ja kulttuuriministeri virkamiesjohdon tuella. Valmistelun tueksi asetettiin 19.3.2020 parlamentaarinen seurantaryhmä.

Selonteon valmistelu käynnistyi syksyllä 2019, kun molemmat ministerit kiersivät kouluissa, toisen asteen oppilaitoksissa ja korkeakouluissa keskustelemassa ja kuulemassa koulutuksen ja tutkimuksen tilanteesta ja kehittämistarpeista.

Vuoden 2020 alussa toteutettiin kaikille kiinnostuneille avoin verkkoaiivorihi, johon saatiin yli neljä tuhatta vastausta.

Valmistelun aikana on kuultu kymmenien organisaatioiden edustajia eri tavoin. Keskusteluja on käyty yksittäisten organisaatioiden kanssa, toimijoille on järjestetty keskustelutilaisuuksia ja aiheesta on keskusteltu eri tahojen seminaareissa.

Kaupunginhallitus 11.1.2021 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa liitteen mukainen lausunto 8.12.2020 annetusta koulutuspoliittisesta selonteon luonnoksesta.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Sade Tahvanainen esitti lausuntoon tehtäväksi liitteessä eritellyt muutokset. Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotetut muutokset.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:

- Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi
- Vantaan kaupungin lausunto hallituksen koulutuspoliittisesta selonteosta: tavoitteena turvata koulutuksen saavutettavuus, laatu ja tasa-arvo
- Vantaan kaupungin lausunto hallituksen koulutuspoliittisesta selonteosta: tavoitteena turvata koulutuksen saavutettavuus, laatu ja tasa-arvo, Tahvanaisen muutokset näkyvissä
- Vantaan kaupungin lausunto hallituksen koulutuspoliittisesta selonteosta: tavoitteena turvata koulutuksen saavutettavuus, laatu ja tasa-arvo, 11.1.2021 § 13 kaupunginhallituksen hyväksymä

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Vantaa

---

kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, puh. 040 620 5080,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, puh. 050 539 4555,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi